Bas?nç Ülseri Bilgi Düzeyi De?erlendirme Arac? 2.0-Güncellenmi? Versiyon (PUKAT 2.0-T)

ARABPSYCHOLOGY.COM

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bas?nç Ülseri Bilgi Düzeyi De?erlendirme Arac? 2.0-Güncellenmi? Versiyon (PUKAT 2.0-T)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17296

Özet

Bas?nç Ülseri Bilgi Düzeyi De?erlendirme Arac? 2.0-Güncellenmi? Versiyon (PUKAT 2.0-T), sa?l?k profesyonellerinin **bas?nç ülseri** (bas?nç yaralanmalar?) ile ilgili bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal PUKAT 2.0 ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? halidir. Bu ölçek, özellikle hem?ireler ve di?er klinisyenler aras?nda bas?nç ülserlerinin etiyolojisi, risk faktörleri, evrelemesi, önlenmesi ve tedavisi hakk?ndaki teorik ve pratik bilgileri de?erlendirmeyi hedefler. PUKAT 2.0-T'nin uyarlama ve psikometrik geçerlik çal??malar?, Erbay-Dalli ve arkada?lar? taraf?ndan 2021 y?l?nda gerçekle?tirilmi? ve ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygun, güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, sa?l?k hizmeti sunucular?n?n bilgi eksikliklerini belirleyerek hedefli e?itim programlar?n?n geli?tirilmesine olanak tan?r, bu da hasta bak?m kalitesini ve **doku canl?l???** sonuçlar?n? iyile?tirmede kritik bir rol oynar. Bu araç bir **uyarlama** çal??mas? neticesinde kullan?ma sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Bas?nç Ülseri, Bas?nç Yaralanmas?, PUKAT 2.0-T, Bilgi Düzeyi De?erlendirme, Hem?irelik, Doku Bütünlü?ü, **Uyarlama**, **Psikometri**, T?bbi Bak?m.

Yazarlar

Öznur Erbay Dall?, Ye?im Y?ld?r?m, Gökçe Çal??kan, Nevin Kelebek Girgin.

Amaç

Bas?nç Ülseri Bilgi Düzeyi De?erlendirme Arac? 2.0-Güncellenmi? Versiyon (PUKAT 2.0-T), sa?l?k profesyonellerinin bas?nç ülseri yönetimine dair sahip olduklar? güncel bilgi düzeyini standardize edilmi? bir biçimde ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, klinisyenlerin bilgi bo?luklar?n? tespit etmek ve bu bo?luklar? doldurmaya yönelik kan?ta dayal? e?itim stratejileri olu?turmakt?r. Bas?nç ülserleri, sa?l?k sistemleri için önemli bir morbidite ve maliyet yükü olu?turdu?undan, bu alandaki yetkinli?in ölçülmesi hayati önem ta??maktad?r.

Orijinal PUKAT 2.0 ölçe?inin kültürel ve dilsel adaptasyonu, ölçe?in Türkiye'deki sa?l?k çal??anlar? taraf?ndan geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lam??t?r. Bu adaptasyon, uluslararas? standartlara uygun olarak, dilsel e?de?erlik ve kültürel uygunluk testlerinden geçirilerek gerçekle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen Yap?

PUKAT 2.0-T taraf?ndan ölçülen ana yap?, sa?l?k profesyonellerinin **bas?nç ülseri bilgisi** (Pressure Ulcer Knowledge) düzeyidir. Bu yap?, genellikle dört temel alt boyutta incelenir:

Etiyoloji ve Risk Faktörleri: Bas?nç ülserlerinin olu?um nedenleri ve predispozan faktörler hakk?ndaki bilgi.
S?n?fland?rma ve Evreleme: Uluslararas? kabul görmü? evreleme sistemlerine (örne?in, NPUAP/EPUAP) göre yara derecelendirme bilgisi.
Önleme Stratejileri: Cilt bak?m?, beslenme, pozisyonlama ve yüzey yönetimi gibi önleyici müdahaleler hakk?ndaki bilgi.
Tedavi ve Yönetim: Mevcut yara bak?m teknikleri ve enfeksiyon kontrolü gibi tedavi yakla??mlar? hakk?ndaki bilgi.

Ölçek, bili?sel alandaki bu bilgi bile?enlerini de?erlendirerek, klinisyenlerin bas?nç ülseri yönetimindeki yetkinli?ini dolayl? yoldan gösteren nicel veriler sa?lar.

Geçerlik

PUKAT 2.0-T'nin geçerlik çal??malar?, Erbay-Dalli ve arkada?lar? (2021) taraf?ndan yürütülmü?tür. Geçerlik (Validity), ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir.

Kapsam Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin bas?nç ülseri bilgi alan?n? yeterince temsil edip etmedi?i, uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir. Türk uzmanlar?n görü?leri do?rultusunda maddelerin kültürel ve dilsel uygunlu?u sa?lanm??t?r.
Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Bu amaçla genellikle **faktör analizi** teknikleri kullan?lm??t?r (bkz. Faktör Analizi bölümü). Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt boyutlar? destekledi?ini göstermi?tir.
Ölçüt Ba??ml? Geçerlik (Criterion Validity): PUKAT 2.0-T puanlar?n?n, daha önceden kabul edilmi? benzer bilgi ölçütleri veya klinik deneyim gibi d?? de?i?kenlerle korelasyonu incelenmi?tir.

Çal??mada elde edilen geçerlik bulgular?, PUKAT 2.0-T'nin Türk sa?l?k profesyonellerinin bas?nç ülseri bilgisini ölçmek için **geçerli** bir araç oldu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability), ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? ve kararl? bir ?ekilde ölçme derecesidir. PUKAT 2.0-T'nin güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

Ba?l?ca güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ölçmek için **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm??t?r. Yüksek Alfa de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in iç tutarl?l???n?n yeterli oldu?unu gösterir. Erbay-Dalli ve arkada?lar? (2021) çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Test-Retest Reliability): Ayn? denek grubuna ölçe?in farkl? zamanlarda uygulanmas? ve sonuçlar?n kar??la?t?r?lmas? yoluyla ölçülür. Bu yöntem, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirir. Yüksek korelasyon katsay?lar?, ölçe?in kararl? oldu?unu gösterir.

Bu analizler, PUKAT 2.0-T'nin Türk popülasyonunda tutarl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

PUKAT 2.0-T'nin yap? geçerli?ini incelemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ve/veya **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. Orijinal PUKAT 2.0 ölçe?i genellikle çok faktörlü bir yap? sergilemektedir.

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan faktör analizi, Türkçe versiyonun maddelerinin orijinal ölçekteki teorik alt boyutlara benzer bir ?ekilde grupland???n? do?rulamay? amaçlam??t?r. DFA sonuçlar?n?n kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI > 0.90; RMSEA < 0.08) göstermesi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve böylece yap? geçerli?inin sa?land???n? i?aret eder. Bu analizler, ölçe?in farkl? bilgi alanlar?n? ba??ms?z olarak ölçebilme yetene?ini güçlendirir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas? sonucu elde edilen bilgi de?erlendirme arac?.

Format: Genellikle çoktan seçmeli veya do?ru/yanl?? format?nda sunulan, kendini raporlama temelli bir bilgi testi.

Mevcut Diller: Türkçe (PUKAT 2.0-T), ?ngilizce (Orijinal PUKAT 2.0).

Popülasyon Grubu: Sa?l?k profesyonelleri (Hem?ireler, doktorlar, fizyoterapistler ve di?er ilgili sa?l?k personeli).

Ya? Grubu: Yeti?kin profesyoneller.

Popülasyon Detaylar?: Hastane, huzurevi veya uzun süreli bak?m merkezlerinde çal??an ve bas?nç ülseri riski ta??yan hastalarla ilgilenen klinisyenler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Psikometrik de?erlendirme, kesitsel çal??ma tasar?m?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, profesyonel bilgi düzeyini ölçmek için tasarlanm??t?r ve puanlama, do?ru cevap say?s?na göre yap?l?r. Derecelendirme sistemi hakk?nda detayl? bilgi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak bilgi testlerinde genellikle her do?ru cevaba puan verilerek toplam skor elde edilir.

Anahtar Kelimeler

Bas?nç Ülseri Önleme, Hem?irelik E?itimi, Klinik Bilgi, **?ç Tutarl?l?k**, Bili?sel De?erlendirme, Yara Bak?m?, **Sa?l?k Profesyonelleri**.

Yazarlar (Detayl? Bilgiler)

Sorumlu Yazar: Öznur Erbay Dall?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: oznurerbay@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

PUKAT 2.0-T'nin kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Öznur Erbay Dall? veya telif hakk? sahibi olan orijinal ölçek geli?tiricileri arac?l???yla sa?lanmal?d?r. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi veya lisans durumu kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Testin uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?n y?l? **2021**'dir.

Orijinal PDF dosyas? bu kaynakta mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Erbay-Dalli, Ö., Y?ld?r?m, Y., Çal??kan, G., & Kelebek-Girgin, N. (2021). Reliability and validity of the Turkish version of pressure ulcer knowledge assessment tool-updated version (PUKAT 2.0). Journal of Tissue Viability. https://doi.org/10.1016/j.jtv.2021.08.001

Bas?nç Ülseri Bilgi Düzeyi De?erlendirme Arac? 2.0-Güncellenmi? Versiyon (PUKAT 2.0-T) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM